

АДОЛАТ

ЎЗБЕКИСТОН «АДОЛАТ» СОЦИАЛ-ДЕМОКРАТИК ПАРТИЯСИНING ИЖТИМОЙ-СИЁСII ВА ҲУҚУҚII ГАЗЕТАСИ

Газета 1995 йил
22 февралдан чиқа бошлаган
**2003 йил
15 август**
№ 31
(422)
ГАЗЕТА ҲАҲТАНИНГ
ЖУМА КУНЛАРИ ЧИҚАДИ.
Сотувда эркин нархда

● Парламентнинг бўлажак сессияси арафасидаги ўйлар ҚОНУН — ҲАЁТ АСОСИ

Иккинчи чақириқ Олий Мажлисининг ўн иккинчи сессияси 2003 йил 29 август кунини ўз иштини бошлаши ҳаммага маълум. Шунингдек, муҳокама қилинган масалалар ҳақида ҳам матбуот орқали хабар толанган. Бу масалалар — жамият иқтисодиёти янада ривожлантириш ва демократик ислохотларни чуқурлаштиришга қаратилган қонун лойиҳаларининг муҳокамаси эканлиги ҳам сир эмас. Модомики шундай экан, яъни ўтказилаётган ҳар бир сессияда бирор-бир қонуннинг муҳокама этилиши ёки қабул қилиниши одат тусига кириб бораётгани — қонунлар жамиятнинг ҳудди сув ва ҳаводек зарур бўлган манбаи эканлигини далолатдир.

Бошқача айтганда қонун — давлат ҳокимиятининг олий органи — Олий Мажлис томонидан қабул қилиниб олий юридик кучга эга бўлган, жамиятдаги барча миллат, элларнинг ва халқнинг манфаатларини инодалаган, улар ўртасида турли ижтимоий муносабатларни тартибга солишни таъминловчи ҳужжат. Ҳуқуқ у ҳолда унинг ўзига хос белгилари борми? Албатта бор. Масалан, Давлат ҳокимиятининг олий вакили органи томонидан чиқарилиши, олий юридик кучга эгаллиги, унинг меъёрий ҳуқуқий харақатга эгаллиги, қонун жамиятдаги барча миллат, эл, табақа ва мамлакатда яшовчи халқнинг эрки-иродаси эканлиги ва ният у, қишлоқлар ўртасида турли ижтимоий муносабатларни тартибга солиши билан харақатланади.

Шунинг учун ҳам ҳуқуқимизнинг қонун устуворлигини таъминлашга, фуқароларнинг ҳуқуқий билимдонлигини оширишга катта эътибор қаратилмоқда. Ҳудди шунингдек, бўлғуси сессияда қабул қилинаётган қонунлар ҳам Ўзбекистоннинг янги жамият қуришида, бозор иқтисодиётига ўтишда барча ишларни амалга оширишда адолатли меъзор бўлиши табиий. Чунки, Олий Мажлисининг ўн иккинчи сессияси муҳокамасига қўйилган янги тақрирдаги барча қонун лойиҳалари қабул қилинган, давлатимизнинг бугунги ривожланиш палласида муҳим омилга айланди.

Эндиликдаги вазифа — қабул қилинаётган қонунларнинг ижросини таъминлаш ва барча давлат органлари, жамоат бирлашмалари, мансабдор шахслар ва фуқаролар томонидан мазкур қонунларнинг қатъий бажарилишига эришишдан иборат. Бунинг учун халқнинг ҳуқуқий онгини, ҳуқуқий тарбиясини ва ҳуқуқий маданиятини ошириш керак. Чунки кишилар қанчалик ҳуқуқий онли бўлса, қонунларни билиб, унга амал қилса шунчалик қонун бўлишига ҳам бўлади.

Ўзбекистон бозор иқтисодиётига ўтаётган вақтда ҳуқуқий маданиятни ривожлантириш давлат сиёсати даражасига кўтарилди. Чунки ҳар қандай мамлакатнинг ривожланиши фуқароларнинг жамиятнинг ислох қилишдаги бевосита иштирокига боғлиқ. Ҳар бир фуқаро ўз ҳуқуқ ва бурчини яхши билиб, у оиласи ва бошқа кишилар ҳуқуқларини яхши билиб, Ватан мустақиллигини ҳимоя қилади.

Умуман, ушбу сессия кун тартибига қўйилган масалалар ўта долзарб бўлиб, уларни муҳокама ва қабул қилишда депутатларимиз фаол катнашиши керак. Мутахассислар ва илмий ходимлар бу қонунлар қабул қилинган, уларни кенг жамоатчиликка тушунтириб, шарҳлаб беришлари зарур. Ана шунда қўлланган мақсад йўлидан оғишмаган бўламиз.

Қўрбонан ХОЛМЎМИНОВ,
Мирзо Улугбек қонундаги ЎЗМУ
ҳуқуқшунослик факультети кафедра мудири,
ҳуқуқшунослик фаилари номзоди, доцент.

Самарқанд компьютер технологиялари ва гидромелиорация коллежи республикадаги энг намунали ўқув масканларидан бири ҳисобланади.

Суратда: коллеж директори Олимжон Тўлибеов бир гуруҳ ўқитувчилар билан.

ДЕМОКРАТИЯНИНГ МУҲИМ БОСҚИЧИ

Конституциявий демократик жараён, бу—фуқароларнинг қабул қилинаётган қонунга нисбатан муносабатларида, уларнинг қонун муҳокамаларидаги иштироклари билан тавсифланади. Шунинг учун ҳам Республикада қонун лойиҳаларини тайёрлашда умумхалқ иштироки ҳуқуқий жиҳатдан қафолатланган. Бу Конституцияимизнинг 9-моддасида, "Ўзбекистон Республикасининг Олий Мажлиси тўғрисида"ги қонунда "Қонун лойиҳаларининг умумхалқ муҳокамаси тўғрисида"ги қонунларда ўз ифодасини топан. Уларга кўра фуқаролар ўзларнинг қонун лойиҳаси муҳокамасида иштирокларини иккитрийлик, тенглик, ўз фикрини эркин билдириш принциплари асосида амалга оширадлар.

Жамият ва давлат ҳаётининг энг муҳим масалаларини тартибга солишни қонунларнинг умумхалқ муҳокамасига қўйилиши уни халқ наздикида қадрини таъминлайди.

Бошқа мамлакатлар, хусусан, Австрияда умумхалқ муҳокамаси халқ ташаббуси деб юритилиб, халқнинг қонун ташаббуси билан чиқиши ва уни қабул қилишда овоз бериб катнашиши Конституция билан мустақамлаб қўйилган. Унда Австрия миллий кенгаши (Австрия парламентининг) сайловда иштирок этиш ҳуқуқига эга бўлган ҳар бир фуқаро катнашиши мумкин. Шунингдек, Австрия Конституциясининг 46-моддасига кўра халқ ташаббусининг ўтказилиши тўғрисида федерал президент фармойиш беради.

Юртимизда ҳам тўб ислохотлар жараёни кечаркан, қонун лойиҳаларининг умумхалқ муҳокамасига тақдим этилиши ва халқ фикрини билиш бақатига ҳуқуқий қафолат билан чекланиб қолмапти, балки қўллаб қонун лойиҳалари бевосита халқимиз иштирокида тайёрланиб, қабул қилинмоқда. Булар жумласига Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси, Оила кодекси, Солиқ кодекси, Ҳўжалик процессуал кодекси, ҳишлоқ ҳўжалигини ислоқ қилишга қаратилган қонунлар ва бошқа ҳамма қонунларни киритиш мумкин. Айниқса, Конституцияимизнинг қабул қилиниши жараёнида умумхалқ муҳокамасига қўйилганлиги ниҳоятда аҳамиятлидир. Бош Қо

ПРЕЗИДЕНТ ҲИҚМАТЛАРИ

Мен давлатимиз раҳбари Ислам Каримовнинг нутқларини мароқланиб эшитаман. Одатда, раҳбарларга нутқлар, маърузалар олдиндан ёзиб берилади. Одатда раҳбарлар минбарда туриб, тайёр нутқ матнини ўқиб берадилар. Мен саксон йиллик онгли ҳаётим давомида жуда кўп раҳбарларни кўрдим, уларнинг узундан-узққ маърузаларини, оташин нутқларини эшитдим. Лекин улар қозғозга туширилган матндан камдан-кам ҳолларда чиқиб кетардилар. Ҳуллас минбарда туриб, тингловчилар билан бевосита мулоқотга киришган нотиқларни камдан-кам учратганман.

Мустақил давлатимизнинг Президенти Ислам Каримов тамоман бошқача раҳбар. Унга Аллоҳ алоҳида истеъдо, ноёб иқтидор ато этган. У минбарга пишган, етилган, шакланган фикр билан чиқади. Унинг тингловчи, эл-оррта айтадиган гапи, етказадиган фикри аллақачон пишиб-етилган бўлади. Шу сабабдан қозғоздаги матндан кўра ўртага ташланадиган фикр, мулоҳаза, мушоҳадлар кўпроқ, салмокчи бўлади. Бинобарин нутқ ирод этилиши жараёнида фикр кенгайиб, чуқурлашиб, ривожланиб, парвози баландлаб боради.

Бундай ўта истеъдодли, фикри теран, мушоҳадас кенг одамлар ўзларига ҳамсухбат қидирадилар, тингловчиларни бахсга тортадилар, суҳбат қизиса, мунозара кучайса улар бундан мамнун бўладилар, сабабини улар ҳақиқат баҳсда тўғилади деган ҳикматга амал қиладилар.

Президентимиз "Ким эдик, ким бўлдик?" деган саволни тез-тез ўртага ташлаб туради. Дарҳақиқат, собиқ Иттифокнинг бир бўлаги, давлатимиз Москвага тобе давлат, яъни ҳуқуқларидан ташқари давлат бюджетини ҳам Москвада тасдиқланадиган ўлка эдик.

Мен бир йили Москвага борганимда "Москва" меҳмонхонасининг фойсидида Ўзбекистоннинг ўша вақтдаги раҳбарларидан бирини учратиб қолдим. У ўзида йўқ шод, кучогини кенг ёзиб қўришаркан: "Мени табриқлар, Иттифок ҳукуматидан 200 миллион сўм ундирдим", деди. Яъни, Ўзбекистоннинг олтини, пахтаси эвазига оладиган пулини Москва ижозати билан бўлиб-бўлиб олиш мумкин экан!.. Ҳозирги мустақиллик даврида бундай гаплар қўлоққа эриш, ҳатто ҳақоратомуз эшитилади. Бироқ бу бор ҳақиқатдир, яъни, мустақилликдан илгари шундай бўлган. Москванинг ижозатисиз қадам қўйиш мумкин бўлмаган.

Чиндан ҳам иқтисодимизнинг ҳам, сиёсатимизнинг ҳам Москвага, Россияга қарам қилиб қўйган эдилар.

Москвалик корхоналар ўзбек халқининг дўстона ҳурматиға нақадар разил ҳақорат билан жавоб берганликлари тағида нима мақсад, нима маъно борлиғи эндиликда кундай равшан. Шафқатсиз совет империяси собиқ Иттифок тарихидаги халқларни маънавий асоратда ушлаб туришни истагани учун ҳам уларнинг мустақил давлат тузилишига, эмин-эркин ҳаёт кечирishiға йўл бермас эди.

Ҳуллас, мустақилликка эришиш осон бўлмади. Мен бир йилигилини эслайман. Ислам Каримов Президентликка сайланганидан аввал оқсоқолларни катта мажлисга йиғиб, яқин вақт давомида юз берадиган ўзгаришларни уларга батафсил тушунтирдим. Жумладан, тузум ўзгаришини, иқтисодиёт тамоман бошқача бўлишини алоҳида уқтириб, халқ ўз жамғармасини эҳтиёт қилиши зарурлигини таъкидлаб, "Халол меҳнат эвазига топан маблағингиз қўйиб қолмасин", деб алоҳида уқтирдим. Дарҳақиқат, бир неча ой ўтган, эски тузум қулади, сибат ўзгариб, бунинг натижасида пул ҳам ўзгариб, бўлажақ Президент халқни оғохлантиргани нақадар муҳим бўлганини ҳаёт кўрсатди.

Мустақиллик биз учун нондай азиз, жондай ширин. Ким эдик, ким бўлдик? Шу саволни биз ўзимизга ҳар доим бериб туришимиз керак. Шонли давлатимиз — мустақил Ўзбекистон байроғи Америка қитъасида, жаҳон халқлари ҳамжамияти биносининг баланд пештоқида ҳилираб турганини бир дақиқа ҳам унутмаслигимиз керак.

Мустақиллик биз учун нондай азиз, жондай шириндир. Биз истиклал туфайли кенг дунёга юз очдик. Торга-тор, кенга кенг дунё, дейдилар. Эркин-эмин, овоз жамият халқимизга ўзлигини, ўз тарихини, моддий ва маънавий салоҳиятини, бой маданиятини жаҳонга намойиш этиш имкониятини берди. Биз ҳеч кимдан кам эмасмиз, кам бўлмаймиз ҳам, — бу ҳикмат Президентининг.

Партия ҳаёти: тажриба ва самара

лар, ногиронлар, етим-есирлар, кўп болали оилалар, ўқувчи-ёшларнинг ижтимоий муҳофазаси ҳам доимий эътиборимизда. Бу соҳада анчагина ижобий ишлар қилинаётган. Собиқ Раҳимов туман "Маънавият ва маърифат" марказини бошқаришнинг сабабли кўп учрашув ва тадбирлар корхона-ташқилот, маҳалларда, мактаб ва олий ўқув юртиларида бўлиб ўтади, — дейди Паридо Пармонова ўз сўзини давом эттириб. "Фуқаролар билан қилган ҳар бир мулоқотим натижасида улар билан кўпроқ ишлаш кераклигини, уларда пайдо бўлган маънавий бўшлиқни тўлдириб лозим эканлигини англаб етдим. Партиянинг туманда нуфузини янада кўтартиш борасида асосан, имконий борича расмий-етиклидан чиқиб амалий ишлар қилишга, жойларда бўлиб, тез-тез халқ билан учрашишга, одамларнинг фикрини, кувончи-ю ташвишини тинглашга ҳарақат қилишмоқдамиз. Бу борада айниқса, тумандаги бошқа давлат ва жамоат ташкилотлари билан ҳамкорлигимиз яхши самара бермоқда. Фикримизнинг исботи сифатида шуни айтишим жоизки, биз мақсуд ташкилотлар билан келишиб йил бошидаёқ келгусида амалга ошириладиган тадбирларни белгиллаб, тасдиқлаб оламиз. Жорий йилнинг бошидан буён туман "Ма-

бирга унинг оила аъзоларини ҳам тақлиф этдик. Бундан ташқари агрегат корхонасининг кафесида Республика Рус ва Қозққ миллий маданият марказлари билан биргаликда ўтказилган дўстлик кечамиз ҳам эсда қоладиган учрашулардан бири бўлди. "Обод маҳалла йили" ҳудудий дастури асосида жуда кўп ижобий ишлар амалга оширилди. Қолаверса, Ўзбекистон "Адолат" СДП Сийсий Кенгаши аъзолари — Олий Мажлис депутаты Дилором Тошмухамедова ва Тошкент шаҳар кенгаши депутаты Раҳбар Муртазаева билан биргаликда белгиланган режа асосида тез-тез маҳаллаларда, корхона ва ташкилотларда бўлиб, "Маҳаллада говий-тарбиявий ишларни ташқил этиш ва тақомиллаштириш", "Оила ва маҳалла тарбия маскани" мавзуларида қизикларий учрашулар ўтказишгапти. Шу тарзда Мустақилликнинг 12 йиллиғи муносабати билан байрамга тайёрларлик ишларини ҳам қучайтираётимиз.

Ҳа, интилганга толе ёр, деб бежиз айтилмаган. Саркотийбинг бахти ҳам эзгу ва муштарак мақсадлар сари интилиб яшаб, эл ишиға камбарбаста бўлаётганимиз.

Шерали ОТАБОВ,
"Адолат" мухбири.

халла" жамғармаси, туман халқ таълими бўлими, "Қамолот" Ёшлар ижтимоий ҳарақати туман бўлими билан ҳамкорликда режалаштирган тадбирларимизни амалда бажараямиз. Шу кунгача тумандаги 56 та маҳаллада Президентимиз Фармонлари, ҳукуматимиз томонидан қабул қилинган қарорларнинг аҳамияти, уларнинг юртимизни юксалтиришдаги ва халқимиз турмуш фаровонлигини яхшилашдаги роли ҳақида тушунтириш ишлари амалга оширишда, ўз ўрнида бундай учрашуларда партияимизнинг бугунги кундаги фаолияти ҳақида ҳам маълумотлар бериб боришмоқдамиз. Бўлажақ сайловларга тайёрларлик ишлари кўрсатиб берилаётган.

Республика уруш ва меҳнат фаришларини пансионатида Навроўз байрамига бағишлаб "Адолат" СДП томонидан ўтказилган "Менинг табаруқ қарияларим" мавзусидаги байрам тадбири анча вақт қарилар едидан қўтарилмайдди. Бунда Ўзбекистон Республикаси рус драма театри актёрлари ўзларининг сарна қуришлари билан қарияларни ҳушунд қилди. Шу ёрнинг ўзига "Хотира ва қадрлар" кўнига бағишланган тадбиримиз ҳам бўлиб ўтди. Халқимизнинг севимли шоири, академик Фозил Фулом таваллуудининг 100 йиллиғига бағишлаб туманимиз микёсида ўтказилган тад-

бирга унинг оила аъзоларини ҳам тақлиф этдик. Бундан ташқари агрегат корхонасининг кафесида Республика Рус ва Қозққ миллий маданият марказлари билан биргаликда ўтказилган дўстлик кечамиз ҳам эсда қоладиган учрашулардан бири бўлди. "Обод маҳалла йили" ҳудудий дастури асосида жуда кўп ижобий ишлар амалга оширилди. Қолаверса, Ўзбекистон "Адолат" СДП Сийсий Кенгаши аъзолари — Олий Мажлис депутаты Дилором Тошмухамедова ва Тошкент шаҳар кенгаши депутаты Раҳбар Муртазаева билан биргаликда белгиланган режа асосида тез-тез маҳаллаларда, корхона ва ташкилотларда бўлиб, "Маҳаллада говий-тарбиявий ишларни ташқил этиш ва тақомиллаштириш", "Оила ва маҳалла тарбия маскани" мавзуларида қизикларий учрашулар ўтказишгапти. Шу тарзда Мустақилликнинг 12 йиллиғи муносабати билан байрамга тайёрларлик ишларини ҳам қучайтираётимиз.

Ҳа, интилганга толе ёр, деб бежиз айтилмаган. Саркотийбинг бахти ҳам эзгу ва муштарак мақсадлар сари интилиб яшаб, эл ишиға камбарбаста бўлаётганимиз.

Шерали ОТАБОВ,
"Адолат" мухбири.

халла" жамғармаси, туман халқ таълими бўлими, "Қамолот" Ёшлар ижтимоий ҳарақати туман бўлими билан ҳамкорликда режалаштирган тадбирларимизни амалда бажараямиз. Шу кунгача тумандаги 56 та маҳаллада Президентимиз Фармонлари, ҳукуматимиз томонидан қабул қилинган қарорларнинг аҳамияти, уларнинг юртимизни юксалтиришдаги ва халқимиз турмуш фаровонлигини яхшилашдаги роли ҳақида тушунтириш ишлари амалга оширишда, ўз ўрнида бундай учрашуларда партияимизнинг бугунги кундаги фаолияти ҳақида ҳам маълумотлар бериб боришмоқдамиз. Бўлажақ сайловларга тайёрларлик ишлари кўрсатиб берилаётган.

Республика уруш ва меҳнат фаришларини пансионатида Навроўз байрамига бағишлаб "Адолат" СДП томонидан ўтказилган "Менинг табаруқ қарияларим" мавзусидаги байрам тадбири анча вақт қарилар едидан қўтарилмайдди. Бунда Ўзбекистон Республикаси рус драма театри актёрлари ўзларининг сарна қуришлари билан қарияларни ҳушунд қилди. Шу ёрнинг ўзига "Хотира ва қадрлар" кўнига бағишланган тадбиримиз ҳам бўлиб ўтди. Халқимизнинг севимли шоири, академик Фозил Фулом таваллуудининг 100 йиллиғига бағишлаб туманимиз микёсида ўтказилган тад-

бирга унинг оила аъзоларини ҳам тақлиф этдик. Бундан ташқари агрегат корхонасининг кафесида Республика Рус ва Қозққ миллий маданият марказлари билан биргаликда ўтказилган дўстлик кечамиз ҳам эсда қоладиган учрашулардан бири бўлди. "Обод маҳалла йили" ҳудудий дастури асосида жуда кўп ижобий ишлар амалга оширилди. Қолаверса, Ўзбекистон "Адолат" СДП Сийсий Кенгаши аъзолари — Олий Мажлис депутаты Дилором Тошмухамедова ва Тошкент шаҳар кенгаши депутаты Раҳбар Муртазаева билан биргаликда белгиланган режа асосида тез-тез маҳаллаларда, корхона ва ташкилотларда бўлиб, "Маҳаллада говий-тарбиявий ишларни ташқил этиш ва тақомиллаштириш", "Оила ва маҳалла тарбия маскани" мавзуларида қизикларий учрашулар ўтказишгапти. Шу тарзда Мустақилликнинг 12 йиллиғи муносабати билан байрамга тайёрларлик ишларини ҳам қучайтираётимиз.

Ҳа, интилганга толе ёр, деб бежиз айтилмаган. Саркотийбинг бахти ҳам эзгу ва муштарак мақсадлар сари интилиб яшаб, эл ишиға камбарбаста бўлаётганимиз.

Шерали ОТАБОВ,
"Адолат" мухбири.

халла" жамғармаси, туман халқ таълими бўлими, "Қамолот" Ёшлар ижтимоий ҳарақати туман бўлими билан ҳамкорликда режалаштирган тадбирларимизни амалда бажараямиз. Шу кунгача тумандаги 56 та маҳаллада Президентимиз Фармонлари, ҳукуматимиз томонидан қабул қилинган қарорларнинг аҳамияти, уларнинг юртимизни юксалтиришдаги ва халқимиз турмуш фаровонлигини яхшилашдаги роли ҳақида тушунтириш ишлари амалга оширишда, ўз ўрнида бундай учрашуларда партияимизнинг бугунги кундаги фаолияти ҳақида ҳам маълумотлар бериб боришмоқдамиз. Бўлажақ сайловларга тайёрларлик ишлари кўрсатиб берилаётган.

Холжирза МАТКАРИМОВ.

ЭЛ ИШИГА КАМАРБАСТА

Ўзбекистон "Адолат" СДП Собир Раҳимов тумани Кенгашининг биринчи котиби Паридо Пармонова бугун шундай фазилати билан сафдошлари орасида обрў-эътибор қозонмоқда.

Кўнгилчанликни хуш кўрмайдиган, талабчан, ўз ишиға пишқ, пухта бу захматқаш аёлнинг катта бир туманининг партия ташқилотиға раҳбарлик қилиши бежиз эмас. Саркотийбинг иш фаолияти шу туман билан боғланган. Унинг ҳаёти, ютуқ ва муаммолари Паридо Пармоноваға яқиндан таниш. Шунинг учун ҳам у кабинет усулида иш юритишдан кўра кўпроқ жойларга чиқиб, одамлар билан мулоқотда бўлишни хуш кўради. Туман партия Кенгаши фаоллари билан меҳнат жамоаларида, олийгоҳларда, маҳаллаларда учрашуларда бўлиб, партия ҳаётиға доир кенг тушунтириш ишларини олиб боради. Одамларни ҳаётини севинишга, мустақиллигини мустақамлашга ва қадрлашга, тиклини авайлаб-асрашга чорлайди, бу қунарни қадри

улуглигини ёшларга тушунтиради. —Партияимиз ўз номига яраша ҳар соҳада адолат учун курашиб келмоқда, — дейди у. —Партия фаоллари ҳам хаммаша халқ орасида бўлишга ҳарақат қилишмоқдалар. Шу мақсадда ҳар ким учрашув ва давра суҳбатлари ўтказилаётди. Уларда тинчлиқни, мустақиллиқни қадрлашга, диний экстремизм ва бошқа зарарли оқимларга қарши курашишга, ўзини, ўз уйини ўзи асрашга, оғохликка катта эътибор беришмоқда ва бу борада тушунтириш ишлари олиб боришмоқда. Бўлажақ сайловларга тайёрларлик қўришга алоҳида эътибор қаратишмоқда. Бу борада туман партия Кенгашининг қўйи ташқилотларига кераклиги йўл-йўриқ ва тавсиялар берилаётган. Шу билан бирга аҳолининг ҳам таъминланган қатламлари — кекса-

лар, ногиронлар, етим-есирлар, кўп болали оилалар, ўқувчи-ёшларнинг ижтимоий муҳофазаси ҳам доимий эътиборимизда. Бу соҳада анчагина ижобий ишлар қилинаётган. Собиқ Раҳимов туман "Маънавият ва маърифат" марказини бошқаришнинг сабабли кўп учрашув ва тадбирлар корхона-ташқилот, маҳалларда, мактаб ва олий ўқув юртиларида бўлиб ўтади, — дейди Паридо Пармонова ўз сўзини давом эттириб. "Фуқаролар билан қилган ҳар бир мулоқотим натижасида улар билан кўпроқ ишлаш кераклигини, уларда пайдо бўлган маънавий бўшлиқни тўлдириб лозим эканлигини англаб етдим. Партиянинг туманда нуфузини янада кўтартиш борасида асосан, имконий борича расмий-етиклидан чиқиб амалий ишлар қилишга, жойларда бўлиб, тез-тез халқ билан учрашишга, одамларнинг фикрини, кувончи-ю ташвишини тинглашга ҳарақат қилишмоқдамиз. Бу борада айниқса, тумандаги бошқа давлат ва жамоат ташкилотлари билан ҳамкорлигимиз яхши самара бермоқда. Фикримизнинг исботи сифатида шуни айтишим жоизки, биз мақсуд ташкилотлар билан келишиб йил бошидаёқ келгусида амалга ошириладиган тадбирларни белгиллаб, тасдиқлаб оламиз. Жорий йилнинг бошидан буён туман "Ма-

бирга унинг оила аъзоларини ҳам тақлиф этдик. Бундан ташқари агрегат корхонасининг кафесида Республика Рус ва Қозққ миллий маданият марказлари билан биргаликда ўтказилган дўстлик кечамиз ҳам эсда қоладиган учрашулардан бири бўлди. "Обод маҳалла йили" ҳудудий дастури асосида жуда кўп ижобий ишлар амалга оширилди. Қолаверса, Ўзбекистон "Адолат" СДП Сийсий Кенгаши аъзолари — Олий Мажлис депутаты Дилором Тошмухамедова ва Тошкент шаҳар кенгаши депутаты Раҳбар Муртазаева билан биргаликда белгиланган режа асосида тез-тез маҳаллаларда, корхона ва ташкилотларда бўлиб, "Маҳаллада говий-тарбиявий ишларни ташқил этиш ва тақомиллаштириш", "Оила ва маҳалла тарбия маскани" мавзуларида қизикларий учрашулар ўтказишгапти. Шу тарзда Мустақилликнинг 12 йиллиғи муносабати билан байрамга тайёрларлик ишларини ҳам қучайтираётимиз.

Холжирза МАТКАРИМОВ.

Шу куннинг гапи

Чипта беришларини талаб қилмади. Кизига туфли олмақчи экан. У билан бормоқчи эдим, кўнмади... — Мен туфли оладиган жойда ҳам чипта беришмайди, — деди у, — ўзбекилик. Сиз бўлса мени ноқулай аҳволга солиб қўйясиз.

— Мана энди банкда нақд пул етишмаслиғига сизнинг ҳам дахлингиз борлигини тушундингизми? — деб сўрадим. — Касса аппарати бўлмаса ёки ишламаса, сизга чипта беришмаса пул банкка келиб тушадими? Биз атиги 2 жойда бўлдик. Андижондаги жуда кўп ошоналар, хизмат кўрсатиш жойларида мана шундай аҳвол. Бу ерда солиқ инспекцияси, участка милицияси, санитария-эпидемиология марказининг масъулиятсизлиги ўз-ўзидан кўриниб турди. Аммо ўз ҳаққини талаб қилмай, ўзбекчилик деб кетаверадиган сизга ўшаган истеъмомчининг айби йўқми? Биз мутасадди ташкилот билан боғланиб, Ахмаджонга маошини олишга ёрдамлашдик, албатта. Ҳокоридаги баёндан ҳулоса шуки, кўз ўнгимизда қонунга зид нарсасодир бўлаётганда, қонуний ҳуқуқимиз поймол этилаётганда "ўзбекчилик", дея индамай кетаверишдиладан кимлардир катта манфаат топади. Бу эса охиқ-оқибатда халқ бошиға, яъни сиз билан бизнинг бошимизга бало бўлади. Ўзбекилик деганимизда "ўзбекларға хос" деган маъно чиқаётганга ўхшайди. Агар шундай бўлса, бу сўзни ўзимизнинг лоқайдлигимиз, бепарволигимиз, журъатсизлигимиз, масъулиятсизлигимизни оқлаш учун ишлатавермаслигимиз керак.

Тўлқин СИДДИҚ.

**“ОБОД МАХАЛЛА”
ЙИЛИ ДАСТУРИ
АМАЛДА**

Тошкент шаҳар ҳокимлигида “Обод маҳалла йили” дастурида белгиланган вазифалар бажарилишига бағишланган йилгилик ўтказилди.

— Шу йилнинг ўтган етти ойи давомида “Обод маҳалла йили” дастурининг бажарилишида самарали натижаларга эришилди.—деди йилгиликда сўзга чиққан Республика “Маҳалла” хайрия жамғармаси раиси Аъзам Гадовбаев.—Маҳаллаларда тадбиркорликни ривожлантириш, янги иш ўринлари яратиш бўйича 3 млн 396 та иш жойи учун 2 миллион 225 минг сум маблағ ва 7 миллион 22 минг сумдан зиёд кредит ажратилди. Оилавий тадбиркорликни ривожлантириш учун 1463 та кам таъминланган оилага 1 миллиондан 4 миллион сумлик маблағ сарфланди. Кичик ва ўрта бизнес соҳасида 100 мингдан ортиқ янги иш ўринлари яратилди.

Шунингдек, кишлоқ аҳолиси тоза ичимлик суви ва табиий газ билан таъминланган масаласига ҳам эътибор қаратилди. Маҳаллаларда ўтган давр ичида 46 та кишлоқ суви билан таъминланди. 262 километр қуёвлар ётқизилди, 39 та кишлоққа табиий газ етиб борди. Маълумки, кам таъминланган оилалар иқтисодий муҳофазасини кучайтириш ҳамда ёш оилаларни қўллаб-қувватлаш “Обод маҳалла йили” дастурининг устувор йўналишларидан бири ҳисобланади. Шу мақсадда 104 мингта кам таъминланган оилага нафақа тайинланди. Шу билан бир каторда кекса аялдоғ эътибор бериш, уларни озиқ-овқат, дори-дармон билан таъминлаш ва давлатнинг қўллаб-қувватлаш сиёсати билан бир каторда, айрим халқчилар борлигини ҳам таъкидлаб ўтишди. Масалан Навоий, Сирдарё, Сурхондарё ва Қашқадарё вилоятларида дастурининг айрим бандлари бўйича иш олиб бориламан. Юртимиз мустақиллигининг 12 йиллигини нишонлашга пухта ҳозирлик қилиш, республикада санитария-эпидемиология аҳолини яхшилаш, маҳаллалар, маҳаллалар ва аҳолининг жойларини ободонлаштириш ишларини ташкил этиш мақсадида “Маҳалла обод - ватан обод” шiori остида жорий йилнинг 16 август кунини умумхалқ шашари ўтказилади. Мутаасадилар ҳақлари ушқоқчи билан ўқилиши, ҳамда бу ишга аҳолини жалб қилиш чора-тадбирлари ҳусусида тўхталиб ўтилар.

“Туркистон-пресс”

Президентимизнинг 2000 йил 21 мартдаги “Банк тизимини қайта ислох қилиш ва эркинлаштириш тўғрисида”ги фармони банкларнинг тадбиркорлар билан ақин ҳамкорлиги асосларини, банкларнинг кредитлаш янги механизмларини, аҳоли бўш пул маблағлари билан ишлаш капиталлашувини ташлаштиришни, самарали бошқарув тизимини яратиш борасидаги асосий йўналишларини белгилаб берди. Республика-мидаги иқтисодий ўзгаришлар жараёнида “Пахта Банк” Андижон вилоят бошқармаси бўлими раиси асосий эътиборни иқтисодиётнинг агро-саноат тизимига қирувчи корхона ва ташкилотларни молиявий қўллаб-қувватлаш, аҳолининг бўш пул маблағларини банк депозитларига жалб қилиш, миқозлар базасини ўстириш, бизнес—режа ва бюджетни бажаришга ҳамда белгиланган фойдани олишга қаратилмоқда.

Бошқарма томонидан депозит ва фоида сиёсати стратегия ва тактикаси турли тан-танали равишда натижада баҳолаб қилиб қилинган омонатлар миқдори ой сайин ўсиб бормоқда. 2003 йилнинг 1 августидан банк омонатларининг умумий сони 8758 та бўлиб, жами 1758 миллион сумлик маблағ, шундан 1257 миллион сум мўддатли омонатларни жалб қилишга эришилди ва қўрсаткич йил бошига нисбатан 378 миллион сумга ўсди.

Жами банк активлар таркибида кредит қўйилмаларининг миқдори 2003 йил 1 август халатида 7550,9 миллион сумни ташкил қилмоқда. Шундан қисқа мўддатли кредитлар 2618,3 миллион сум, ўрта мўддатли кредитлар 2458 миллион сум, узоқ мўддатли кредитлар 2476,6 миллион сумдир.

Президентимиз Ислам Каримов аянда Самарқанд шаҳрида қилган нутқидида мамлакатимиз кишлоқларида истиқомат қиладиган аҳоли шахарлардан каби яшашга ҳақли ва ана шунинг учун ҳаракат қилиш ҳақида жуда тўғри гапирди. Хусусий тадбиркорлик, кичик ва ўрта бизнесни ривожлантириш, ишчи амалга оширишда муҳим омили бўлади. Дунда тажрибаларга назар ташлайдиган бўлсак, ривожланган давлатларда ҳам кичик ва ўрта бизнеснинг иқтисодиётда тўтган ўрнига алоҳида аҳамият берилган. Давлат бюджетиди даромадларининг асари қисми қисми анан кичик ва ўрта тадбиркорлик субъектларидан тушади. Уларнинг сони қанча кўп бўлса давлат шунча бую бўлади.

Хусусий тадбиркорлар, кичик ва ўрта бизнес субъектларининг фаолиятларини янада эркинлаштириш, уларга ақиддан ёрдам бериш, молиявий халатининг барқарор бўлишига қўмаклашиш мақсадида банк-мизнинг барча бўлимида “Тадбиркорлар бурча”и ташкил қилинган.—деди ақидонерлик тижорат “Пахта Банк”нинг Андижон вилоят бошқармаси бошлиғи Азизбек Умаров биз билан сўхбатда.—Уларда Юртимизнинг тадбиркорлик фаолиятига оид фармонлари, Вазирлар Маҳкамасининг қарорлари ва Марказий банкнинг мейёрий ҳужжатлари билан танишиш мумкин. Шу билан бирга барча бўлимида ишонч телефонлари, ҳамда кишлоқларни қайд қилиш дафтарлари мавжуд. Бундан ташқари ҳар бир бўлимида хусусий тадбиркорлар кичик ва ўрта бизнес субъектларини кредитлаш билан шуғулланувчи ходимлар тадбиркорларни қизиқтирган барча саволларга атрофлича жавоб бермоқдалар. “Тадбиркорлар бурча”и даги зарур қарорлар ҳамда мейёрий ҳужжатларга киритилган ўзгариш ва қўшимчалар доимий равишда амаллаштирилиб борилаётти.

2003 йилнинг 1 август халатида яқка тартибдаги тадбиркор, дехон ва фермер ҳўжаликлари ҳамда кичик ва ўрта бизнес субъектларига берилган кредитлар ҳисобидан жами 550 та янги ишчи ўринлари яратилди. Шундан 301 та янги ишчи ўрни ўз маблағи ҳисобидан, 117 та янги ишчи ўрни “Бизнес фонд” маблағи ҳисобидан, 72 та янги ишчи ўрни бандлик жамғармалари ҳисобидан яратилган. Ушбу берилган кредитлар ҳисобидан 478 та янги ишчи ўринлари кишлоқ жойларидида юкори инновацион лойиҳаларни кредитлаш натижа-сида вуқулди келди.

“Пахта Банк”нинг вилоят бошқармаси

Мустақиллик зафарномаси, деб ном қозонган “Ўзбекнома” китобимда фақир ёзган эдим:

Бир замон келдики, осуда ва тинч,
Меҳнатдан қўлингни ўзгинг келмас ҳеч.

Бир замон келдики, яшаш мароқли
Ва Ҳаёт боғида инсон ардоқли.

Бир замон келдики, файзиёб, порлоқ
Йулбошимиз умрин Ҳақ қилсин узок.

Бир замон келдики, мен сизга айтсам,
Мақтов тугамас минг кечада ҳам.

Ўн икки йил! Уни бир мўчал дейдилар. Бу ўн икки буржга, ўн икки йилнинг, Ҳар бир буржнинг, Ҳар бир ойнанинг, Ҳар бир ҳўсуятларини бор. Бурж — бу қадимий астрономияда: қўйнинг йиллик доирасидаги ўн икки нуктанинг ҳар бири (масалан: буржи ҳамал, буржи савр ва бошқалар). Демак, Қўёш доирасидаги ўн икки нукта — ўн икки ой экан, ҳар нукта, ҳар ой ўзида олам-олам маънони, олам-олам аъмолни муҳасамма этгани айна чоғда аниқ намоён бўлмоқда. Мабодо уни мустақиллиқнинг ўн икки йиллиги — бир мўчал билан қисқасасак, қўёш ўнгимизда афсонавий манзара, шуғримиз янги тафаккур дунёси намоён бўлади: янги миллат, янги халқ, янги Ватан, янги юрт, янги шуур, янги ғоя, янги фикр, янги дунё! Президентимиз Ўзбекистонни ўн икки вилоятга тақсимлаганида ҳам мажозий маъно бордир. Самарқанд, Бухоро, Тошкентнинг ўн икки дарвозаси бўлганида ҳам сирли мазмун бор.

Мустақиллиқнинг ўн икки йилида бутун олам, бутун одам ўзгариб кетди. Бу мислсиз ўзгариш ва мислсиз ўлғайишдир. Ўн икки йилда қилган улғурвор ишлари санаб салми етмайди, етмайди, киши. Гап санада эмас, гап унинг мазмуниди, моҳиятида! Давлат тизимидидаги ислохотларни айтмай қўя қолай. Иқтисодидидаги бурлиш, сивсатдаги эришлишлар кимни ҳайратга солмайди дейсиз, маънавият ва маърифатдаги ислохотларчи? Кишлоқ ҳўжалиги, саноатдаги ўзгаришларга нима дейсиз? Таълим-тарбия, спорт, тиббиётдаги аниқлашларчи? Энг асосийси — дунёқарашимиз ўзгариб, онгимизда инқилоз ясалди, фикру шуғримиз янгиланди. Алқисса, Ўзбекистонда том маънодаги янги давлат, янги халқ пайдо бўлди.

Ўзбекистон шўролар давридаги Ўзбекистон эмас, у бугун бутунлай, бошдан оёқ ўзгариб, янги-

билсам, бир умр ҳазрат Навоий даҳоси билан боғлиқ экан. Бу—қисматнинг менга олий тўхтаси эмасми? Минг шўрки, осийиш дав-рда яшаганим. Бу осийиш, бу тинчлик бошида турган по-сбони аъзам муҳтарам Пре-зидентимизнинг. У киши биз-нинг қисматимизга, ҳаётимиз-га масъул шахс, бизнинг бахту саодатимизни, роҳату фароғатимизни уйлаган олий зот! Улғу раҳбаримиз боши-да бутун бир халқ, бутун бир юрт ташвиши. Юрт бўлганда ҳам улғу юрт, халқ бўлгани-

ати, илму урфони билан мамлакатимизга оройиш бермоқда. Энди айтгин—чи, Ватанга оройиш бермакдан ортиқ бахт борми? Ҳароба қулбада яшаган одам қошона қуришни ҳавас қилмайди. Ота-боболари иморатлар қурган, боғлар яратган, йўл ва кўприклар қурган, ариғу каналлар қазиб қишлоқлар аҳдоқлари аънасанни давом эттириб, бунёдкорлик, яратувчилик ишлари билан банд бўлади. Минг шўрки, Президентимизнинг ота-боболари Самар-

ракс, тўю томоша, оламу одам шодлиғи! Парвардигор-нинг яхши қўрган қуни! Ола-му Одамнинг шайтон насли-дан, Мамот устидан ғалаба-ди! Дайдиларки, азоб чека-ган киши роҳат-фароғат қад-рига етмайди. Уйланб қола-сан:роҳатга етиш учун азоб чекиш шартми? Ва лекин би-ласан: азоб чекмасдан роҳат-га етиш қийин.

Ўзбек халқи кўп азоб че-ки, машаққатли кўнларни кўрди: Доро, Искандар, Қўтай-ба, Чингизхон, Черняев унинг бошига битган бало! Бу ба-ло офатлардан қўтулмоқ йўли—Эрк, Мустақиллик, Ис-тиқлол, Ҳўрият, Ҳидоят, Адо-лат, Ҳақиқат, Дўнёт, Йўмон, Эътиқод, Ўйждон йўлидир.

Мен ўзимни ўйламай қўйдим, ҳар қалай, минг шўр-ки, ёшмин яшадим—ошми-ни ошадим. Аммо, ҳали ду-недан умидларим кўп. Юзи-ни бўлмаса ҳам саксон тўқсон-ни—отаму онам ёшми қўлаб-яшамокдаман. Яна Ҳудонинг ўзи билади. Бандаси эртага нима бўлишини билайди. Ва лекин яхши ният—арим дав-лат, дейдилар. Ушбу ҳикмат-га суяниб, фақир орзу қилиш-дан толмайман. Чўнки, орзу-га айб йўқ, дейдилар. Орзу-си тўғайли жазоланган ким-салар бўлса-да, Истиклол берган Эрк мени авф этиши-га ишонаман. Чўнки орзу би-лан яшадим, орзу билан ўлсам, не ажаб! Орзу қил-ган киши ҳаётга бегонадир. Аслида, Ҳаёт оруздан иборат-дир. Орзуэсиз, мақсадсиз ҳаётнинг эртаси йўқдир. Ҳаёт эса бугундан иборат эмас. Ҳаёт абадий! Мен энди ўзи-ми эмас, авлодларимни, на-слимни ўйлайман, элу юртим келажакни ўйлайман, фар-зандларим, невар-эвара, че-вараларимни, алқисса, ўз сулоланим, Ватаним бахту саодатини ўйлайман. Ўзимни ўйлаб бўлдим.

Мустақиллик шарофати тў-ғайли Осийиш ва Оройиш за-монини келганда Ўзбек халқи оламга ўзини намоийиш этсин, осийиш давлатда яшаш мўд-дас тўғрисида оройиш берсин, то абад азиз бошига гадди фано кўнмасин! То абад қўёш ойдек, юлдузлардек бор бўлсин, ҳаётига осийиш оройиш ёр бўлсин, иншоолқ!

Не бахти, бизга ҳўрлик замонидида яшаш саодати на-сиб этди. Не ҳўрлик, тинч-лик, фароғат, ором ва роҳат қилдик, Ҳаёт, гул, қўшиқ,

Не шарафли, Истиклолнинг майин шабада-лари Ўзбекининг сўлим боғларидида эсмоқда. Кўрагимизни катта очиб, унинг сарин сабо-ларига кўксимизни тутамиз, тўйиб—тўйиб на-фас оламиз, кўнглимизда доғу гўбор қолмай-ди, ўзимизни эркин ҳис қиламиз. Дунёда биз-лардан бахтли одам йўқдай. Ҳа, шундай, йўқ!

Дарвоқе, “Ўзбекнома” да ёзган эдим:

Дунёда бор бўлсин, топсин эҳтиром
Дунё турғунча Ўзбек деган ном!

Барот БОЙҚОБИЛОВ,
Ўзбекистон халқ шоири, Алишер Навоий номидаги
Ўзбекистон Республикаси Давлат муҳофоти соҳиб.

**ОСОЙИШ ВА
ОРОЙИШ**
Истиқлол бадиллари

«Бу кўнларга етганлар бор, етмаганлар бор...»
Тоҳиржон ҲАМРОҚУЛОВ олган суратли лавҳа.

да ҳам улғу халқ, Марказий Осийдаги энг улкан ва буюк халқ! Президент бошидан не алғов-дағов кўнлар ўтмади дейсиз. Бўка, Қўқон, Наман-ган, Андижон, Ўш воқеа-лари. Шунингдек, 1999 йил 16 февралда Ҳўжаеали Ҳўра-қалай, бу дахшати кўнлар орқада қолди. Юртимиз осийиш топди. Халқимиз тинчлиқнинг қадрига етиб, ҳалол меҳнати, ҳўнару сань-

қанди азимда истиқомат қил-ганлар, аҳдоқларимиздан улғу мерос бўлиб қолган мадраса масжидларни кўрганлар, Регистон, Шўхи-зинда, Рўхободдаги буюк обидалар қошида ҳаёл сур-ганлар. Даҳбеди маҳалласи-нинг шундайгина қошида Би-ҳоним мадрасаси панохи-да ҳаёт кечирганлар. Юрто-б-шумизнинг болалиғи, ёшли-ғи улғу обидалар, нўб ёд-горлиқлар қўчоғида ўтган.

қадрига етмайди.Эҳтимол, бу гад тўғридир. Лекин тинч-лиқни қадрига етиш учун уруш қўриш керакми? Бу са-волга жавоб бериш қийин. Аммо, ўзини, ўз ҳаётини, қа-ву қариндошларини, дўсту биродарларини, алқисса, элу юртини ўйлаган киши бундай саволга “йўқ!” деб жавоб бе-ради. Негаки—уруш, б-қон, б-қурбонлар, б-қандан жудо бўлган бошлар! Тинч-лик эса, ҳаёт, гул, қўшиқ,

Не шарафли, Истиклолнинг майин шабада-лари Ўзбекининг сўлим боғларидида эсмоқда. Кўрагимизни катта очиб, унинг сарин сабо-ларига кўксимизни тутамиз, тўйиб—тўйиб на-фас оламиз, кўнглимизда доғу гўбор қолмай-ди, ўзимизни эркин ҳис қиламиз. Дунёда биз-лардан бахтли одам йўқдай. Ҳа, шундай, йўқ!

Дарвоқе, “Ўзбекнома” да ёзган эдим:

Дунёда бор бўлсин, топсин эҳтиром
Дунё турғунча Ўзбек деган ном!

Барот БОЙҚОБИЛОВ,
Ўзбекистон халқ шоири, Алишер Навоий номидаги
Ўзбекистон Республикаси Давлат муҳофоти соҳиб.

**ТАДБИРКОРЛАР
НИҲОМИ**

он сўм имтиёзли кредитлар ажратилган. Шундан 25 миллион сўми кичик корхона ва дехон фермер ҳўжалиқларига бошлан-ғич сармояни шакллантириш учун берил-ган кредитлар бўлса, қолган 41,85 милли-он сўми “Бизнес фонд”нинг имтиёзли кре-дит маблағларидан ажратилди. Кичик ва ўрта бизнес корхоналарига 2003 йилнинг 1 август халатида “Иш билан таъминлашга қўмаклашиш жамғармаси маблағлари ҳисо-бидан” 75 миллион сўм кредитлар ажра-тилган. Шундан 24,6 миллион сўми кам таъминланган ногирон ва кўп болали оила-ларга 2 йил муддатга берилган имтиёзли кредитлардир.

Вазирлар Маҳкамасининг 2003 йил 19 майдаги 195-сонли қарорига асосан “Пах-та Банк”нинг туман бўлимида томонидан 2003 йил 1 август халатида жами бўлиб

ишчи ўринлари яратилиб, аҳолини доимий гўшт, сут ва сут маҳсулотларига бўлган та-лаб қондириб келинмоқда.

Бугунги кунда “Европа тикланиш ва та-раққиёт банки” кредит линияси бўйича кич-ик бизнесни қўллаб-қувватлаш мақсади-да “Япония-Ўзбекистон” дастури доираси-да 103 та кичик ва ўрта бизнес субъектла-рига миллий валютада 142 миллион сўм кредит берилди. Шундан 67 миллион сўми нақд пулсиз тартибда бўлса, қолган 50 мил-лион сўми 100 фоиз нақд пулда берилди. “Жалаудуқ туманидаги “Еркишлук” шир-кат ҳўжалиғига 611000 АҚШ долларини ҳисо-бидан ташқари яна бир нонча фирма ҳисо-бидан берилган кредит кичик ёғ заводини сотиб олиш учун мўлжалланган бўлиб, бу-ғунги кунда Турк-Голландия “Ана дроп” фир-маси орқали ушқуллар етказиб берилмоқ-да.”Завод 3-қоракда тўла қувват билан иш-

лаб 25-30 тонна маҳсулот ишлаб чиқаради. 2002 йилнинг декабрь ойида Жалаудуқ ту-манидаги “Еркишлук” ширкат ҳўжалиғига мазкур фирмидан ёғ-мой ишлаб чиқариш дастгоҳларини сотиб олиш ҳамда мазкур би-нони реконструкция қилиш учун 25000 минг сўм миқдорда кредит берилди.

Юкорида келтирилган мисоллардан кўриниб турибдики, банк томонидан кич-ик ва ўрта тадбиркорлик субъектларини ташқик этиш ва ривожлантириш бораси-да муайян ишлар амалга оширилди. Банк жамоаси ўз фаолиятини изчил давом этти-риб, кичик ва ўрта бизнесни ривожланти-риш учун илоҳи борица салмоқли ҳисса қўшишга астойдил интилоқда.

**МАДАДКОРЛАРГА
МАДАД**

Яқинда Тошкентдаги “Дедеман” меҳмонхона-сида матбуот анжумани бўлиб ўтди. Унда АҚШ Халқаро Ривожланиш агентлигининг “Фўқаро-лар манфаатини ёқов-чи дастур” грантлари Ўзбекистон нодавлат но-тижорат ташкилотлари (ННТ) га тақдим этилди.

Бу дастур доирасида илк мартаба ажратилётган грантлар қўлибларини АҚШ элчихонасининг муваққат ишончли вакили Дэвид Эплтон ва Ўзбекистон Республикаси Олий Мақлисининг де-моқратик институтлари нодав-лат ташкилотлари ва фўқаро-ларнинг ўзини-ўзи бошқариш органлари қўмитаси раиси Ак-мал Саидов эълон қилди. АҚШ ҳўкумати томонидан мо-лиялаштирилётган дасту-рининг грантлари қўйидигилар-га тақдим этилди. “Ҳаёт” да-маркази “Умидворлик” (Тош-кент) ва Ўзбекистон Ишби-лармон аёллар ассоциацияси (Тошкент). Ҳар бири 12 минг АҚШ долларига бўлган бу грантлар мазкур ташкилот-ларнинг қарийб олти ой да-вомидида олиб борадиган чора-тадбирларни, яъни қўмани-яларини қўллаб-қувватлашга сарфланади.

Масалан, “Ҳаёт” нодавлат, нотижорат ташкилотининг ба-жарётган ишлари тўғрисида тўхталиб ўтадиган бўлсак, бу қўманининг мақсади ноғи-ронлар учун қўлайлиқлар яра-тиштириш, таълимлашга қара-тилган бўлиб, янги ва яқка таъмирланётган жамоат ва ярим—жамоат биноларда на-ғиронлар аравачалари учун йўлаклар бўлишини талаб қиладиган ҳўкумат қарорлари қабул қилинишини илгари су-ради. “Ҳаёт” қўманисининг бундай тадбирлари Тормиз, Қўқон, Навоий, Нўкус ва Ну-робод каби шаҳарларда бўлиб ўтади.

“Умидворлик” қўмани-сининг мақсади эса ногирон болалар таълим олишлари учун имкон яратишдан иборат бўлиб, яъни ҳўкумат то-монидан ҳўкуматга томонидан “Таълим барча учун” Миллий дастур режасининг бажарили-шида ННТлар иштирокити оширишга қаратилган. 2000 йили Сенегал пойтахти Дакар-да мизоланган “Таълим бар-ча учун” деб ноғулланган ЮНЕСКО ҳўжатида Ўзбеки-стон ҳўкумати ҳам аъзо бўлган эди. Шу босидан “Умидвор-лик” қўманисининг фикри-га қўра, ННТларнинг ушбу жа-раёнда иштирок этиш дара-жасини янада ошириш ло-зим. Дакар ҳўжатида ННТларнинг жараёндаги иш-тирокити эса авлодимизга қолади, халққа бўлиши қўзда тутилган.

Ушбу дастур, ННТларнинг фўқаролар манфаатини ёқовчи тадбирларини маҳал-лий ва минтақавий даража-ларда муваффақиятли ўтқа-зишга имкон яратди.

Шерали ОТАБОВ,
“Адолат” муҳбири.

**Сўз — миқозларга
МАҚСАДГА ЭРИШДИК**

Муҳаббат НИЗОМИДДИНОВА,
Андижон туманида яқка тартибда
фаолият кўрсатувчи тадбиркор:

—Мен оддий ўқитувчиман, 2002 йили тадбиркорлик билан шуғулланишга аҳд қилдим. Бўнга Юртимизнинг кичик ва ўрта бизнесни ривожлантириш ҳамда уни халқимиз турмуш фаровонлигини ўсиши-даги аҳамияти ҳақида таъкидлаган сўзла-ри туртки бўлди. Оиламиз анчадан бери асарларчилик билан шуғулланишга қизиқарди. Очиги бу соҳада тадбиркорлик билан шуғулланиш учун маблағимиз йўқлиғи панд берарди. Уша йили апрель ойида акциядорлик ти-жорат “Пахта Банк”нинг Андижон вило-ят бошқармаси амалиёт бўлимига кре-дит олиш учун мурожаат қилдик. Бўлим бошлиғи Шерзодбек Уринов менга ке-ракли ҳужжатларни тайёрлаш ҳақида яқши маслаҳатлар берди. Орадан бир ҳафта ўтмай 3 миллион 200 минг сўм қисқа мўддатли кредит олишга эришдик.

Тез орада асарларчилик учун зарур жи-ҳозлар, асарлари қўтилари ва асарларчи-лиги сотиб олдик. Янги иш ўринлари яра-тишга эришдик. Оиламизда мазкур соҳа мутахассислари борлиғи учун унчалик қийналмадик. Эрта баҳорда асарларчи-лиги тоғ ёғ бағирларига олиб борамиз ва кеч қўзда қайтамиз. Ҳуллас, биз катта миқдорда асал маҳсулотни олиб, ўз мо-длий шароитимизни яхшилаб олапмиз. Бу эса банкка кредитларни ўз вақтида тўла-шишимизга омили бўлганди. Энг асосийси биз ички бозорни шифобахш асал маҳсулот-и билан тўлдирганига ҳисса қўшаётганилиғи-миздан бахтиёримиз.

Айтмоқчиманки, банкдан қисқа мўддат-ли кредит олиш тадбиркорлик қилиш ҳар томонлама фойдалидир. Бизнинг фаоли-тимиз бунинг амалдаги исботидир.

МУАММОЛАР ЕЧИЛДИ

Жамшид АЛИХОНОВ,
Андижон шаҳридаги “WISHIR” масъ-улияти чекланган жаияят раиси:
—Шаҳар марказидаги Шароф Рашидов кўчасида жойлашган бизнинг суратхона-миздан ташқари яна бир нонча фирма су-раткашлик билан шуғулланади. Қўнли ра-қобатта дош бериш қийин эди. Қўп йил-лар сураткашлик қилган отам, рақобатда бошқаларни ортда қолдиришни энг тўғри йўли замонавий фотолаборатория-га эга бўлиш эканлигини таъкидлардим. Бизда эса бундай лабораторияни сотиб олиш учун маблағ йўқ эди.

Акционерлик тижорат “Пахта Банк”и-нинг вилоят бошқармасига мурожаат этиб янглишмаган эканман. Банк кичик ва ўрта бизнес субъектларини кредитлаш бўли-ми мудири Улғубек Исомутдинов, кредит бўлими бошлиғи Юсуфдор Ашуров, му-тахассис Баттиёр Бозоров билан сўхбат-ларда ўрта мўддатли кредит олиш билан ўз муаммоларини еча олишимга ишонч ҳосил қилдим. Керакли ҳужжатларни тай-ёрлаб топшириганимдан сўнг 3 кунда 10 миллион сўм пул олдим.

Мана шунга ҳам бир ярим йил бўлди. Ҳўзир дунё андозларига жавоб беришни энг замонавий фотолабораторияга эга-миз. Ишимиз қўришиб кетди. Чўнки жи-зматишга миқозлардан ҳамма қатори ҳақ оламиз, аммо бошқалардан тез ва айна сифатли фотосуратлар тайёрлаймиз. Масъулияти чекланган жаиятимиз жамо-аси тадбиркорларга кредитлар берили-ши учун доимо ғамхўрлик кўрсатётган ҳўкуматимиздан, бу ишчи пайсалга сол-май бажарётган “Пахта Банк”дан мин-натдор.

Кредитга ҳисобланган фойзаларни ойма—ой тўлаб бориёмиз. 2005 йили қар-зимдан батамом қўтиламиз. Ўрта мўддат-ли кредитга сотиб олган қимматбаҳо ҳў-жжларимиз эса авлодимизга қолади, халққа ҳизмат қиладди.

Тўлқин СИДДИК,
“Адолат” муҳбири.

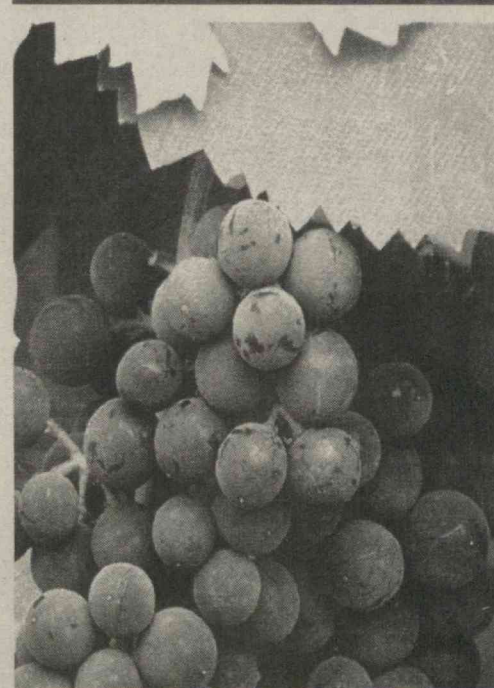
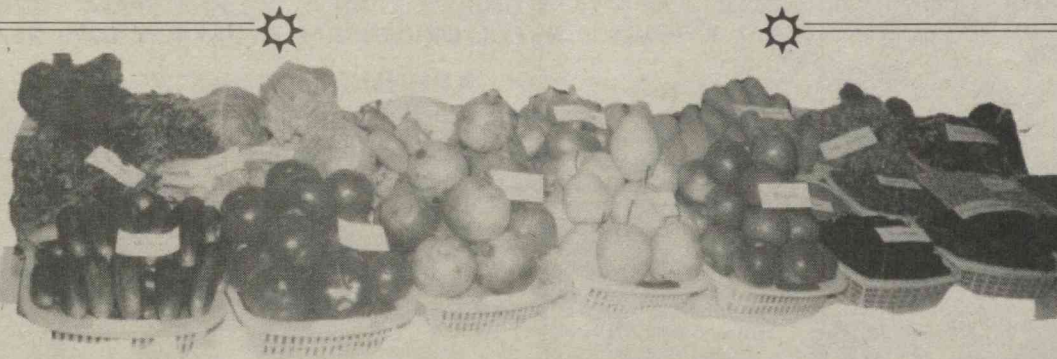
«ЎЗМЕВАСАВЗОТУЗУМСАНОАТ» ХОЛДИНГ КОМПАНИЯСИ

Мустақил Ўзбекистонимизнинг ҳар бир фуқаросини энг азиз, энг улуғ байрамимиз — Ўзбекистон Истиқлолининг 12 йиллиги билан чин дилдан муборакбод этади. Юртимиз обод, осмонимиз мусаффо, мустақиллигимиз боқий бўлишини Яратгандан тилайди.

Ўзбекистон Истиқлол йилларида мисли кўрилмаган ютуқларга эришди. Юртимиз жаҳонга чиқди. Иқтисодиётимиз эса, тобора ривожланмоқда. Эндиликда бизнинг компаниямиз ҳам ўзининг 150 турдаги маҳсулотлари билан жаҳон бозорида машҳур бўлиб бораёпти. Улар орасида жаҳон андозаларига мос КОНСЕРВАЛАР, ШАРБАТЛАР, халқаро танловларда юқори баҳоланган ВИНО ВА ИЧИМЛИКЛАР, шунингдек, БОЛАЛАРГА АТАЛГАН МАХСУС МАҲСУЛОТЛАР шулар жумласидандир. Хориж сармоядорларини жалб этишда ҳам сезиларли ишлар қилинди. Айниқса, технологик жараёнларни такомиллаштириш, ишлаб чиқаришни маҳаллийлаштириш борасидаги эришилган ютуқлар таҳсинга лойиқ. Ҳозирда компаниямиз тасарруфида 30 га яқин фирма, 40 дан ортиқ қайта ишлов берадиган, 100 га яқин қишлоқ хўжалик ва 29 та қўшма корхоналар фаол ят кўрсатмоқда. Шунинг ҳам мамнуният билан айтиш лозимки, компаниямизнинг Германия, Франция, Швейцария, АҚШ, Италия, Япония, Исроил, Ҳиндистон, Польша каби мамлакатларда ҳамкорлари бор.

Ўзбекистоннинг буюк келажagini яратиш йўлида бунаан кейин ҳам камарбасталик қилаверамиз.

Мустақил Ватан тарақққиёти учун ўз ҳиссасини аямаётган ўзбекистонликларнинг барчасига тинчлик, осойишталик ҳамда фаровонлик тилаймиз!

Азиз Ватандошлар!

ЭНГ ТАБАРРУК, ЭНГ МУБОРАК БАЙРАМИНГИЗ ҚУТЛУФ БЎЛСИН!

